

Audio – rozhovor v rádiu:

Moderatoris/ka: *Som rado, hoj adad'ives san amenca, kaj šunen amaro romano vakeriben. Adad'ives amenge vakeraha le manušeh, a so pes calo peskero dživipen marel vaš manušikane čačipena. Som rado, hoj hin adaj amenca o Vítkus Vitezis. Šunen Romano vakeriben.*

Sar o Roma dživen/as andro romane koloňiji?

Vakeraha pal oda, sar akor o Roma dživenas. Bare averipena andro dživipen le Romengero andro dujto jepaš bišto šelberš na ačhenas ča vašoda, hoj o komunisti chudne te rajarel u kernas aver politika, al'e tiš vašoda, hoj o Roma avile te bešel pro Čechi. U o dživipen pro Čechi sas čačes aver, sar sas o dživipen pre Slovensko. O komunisti chudne te rajarel trin berš pal o mariben. Akor maj savore servika Roma chanas bari dukh. But Roma bešenas andro romane koloňiji.

Moderatoris/ka: Phend'om oda mištes?

Hostos: Hi, phend'an.

Moderatoris/ka: *S'oda hin romaňi koloňija?*

Hostos: Oda o than paš o gav vaj paš o foros, kaj bešen but Roma maškar peste imar papi pre papende. Romane koloňiji hine pre Slovensko, nekhbuter pre tosarutňi rog. Pre Morava mek anglo mariben tiš sas romane koloňiji, phenenas lenge romane tabori. Pro Čechi koloňiji nane.

Moderatoris/ka: *Sar ačhile romane koloňiji?*

Hostos: Anglunovar jekh Rom (nekhbuter chart'as) peskera romňaha the le čhavenca avi l'a paš o gav te bešel, kerd'a peske o kher odoj, kaj les o gadže mukhenas. Al'e kana leskere čhave barile, tiš peske kerde o khera, avka kerde tiš lengere čhave (te na geje te bešel andre aver gav). Avka ačhil'a e romaňi koloňija. Perša romane koloňiji sas pre Slovensko andro dešušovto šelberš. Tel o rajariben la Marija-Terezijakero sas zathode but romane koloňiji. Andro dujto mariben sas dino avri o paragrafos, hoj romane koloňiji našt'i aven paš o gav. O Roma akor mušinenas te džal te bešel duj trin kilometri pal o gav. Varesave romane koloňiji odoj ačhile dži doakana. Andro berš 1965 o komunisti dine avri o paragrafos, hoj pre jekh than našt'i bešen but Roma. Akor varesave romane koloňiji čhide tele, le Romen bičhade te bešel pro Čechi vaj avrether pre Slovensko. Th'avka hine dži adad'ives pre Slovensko vajkeci šel romane koloňiji.

Moderatoris/ka: *Sar odoj o Roma dživen?*

Hostos: Varesave romane koloňiji hine cikne (bešen odoj ča čepo famel'iji), aver hine bare, odoj dživen vajkeci šel Roma. Andro nekhbareder koloňiji dživen buter sar ezeros Roma, trebars Nad'mihajate, Bistraňate vaj Jarovňicate. Romane koloňiji nane jekh. Nekhbuter koloňiji hine čore. Hin odoj kher kherestar. O kherora hine kaštendar vaj valkendar, šaj aven the bl'achendar, andre nekcikneder khera hin ča jekh kher – odoj dživen šero pre šereste e famel'ija – trebars the buter sar deš d žene. Nane odoj elektrika, paňeske o Roma mušinen te džal kije len. No andro nek čoreder koloňiji tiš dživen barvale Roma, bešen andro bare murimen khera, so peske korkore ačhade. Hin len andro kher kuchňa, odoj ačhen nekbuter, angluno kher, kaj soven, u paluno kher – koda ajso šukar kher, kaj aňi but na bešen, hin odoj šukar butoris, pokrovci. Varesave romane koloňiji hine barvale, le Romen hin ajse khera sar le gadžen, vaj mek feder, anglo khera hin len bara, kaj o Romňija bararen e zeleňina vaj lulud'a.

Moderatoris/ka: *Pal'ikerav tumenge raja Vitejzis u mangav tumenge but bacht the sas t'ipen andro tumaro dživipen. Ačhen Devleha.*